

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการ การผลิต ผลิตภัณฑ์นกไม้ กรณีศึกษา ผลิตภัณฑ์นกไม้ ของชุมชนซอยโรงน้ำแข็ง เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้ริเริ่ม การผลิตหัตถกรรมนกไม้ คือนายกอก ทองมูล และแหล่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนกและไม้ทั้งนี้ผู้วิจัยเองมีส่วนร่วมเรียนรู้การผลิตหัตถกรรมนกไม้ตั้งแต่ต้นจนจบด้วย ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วนดังนี้

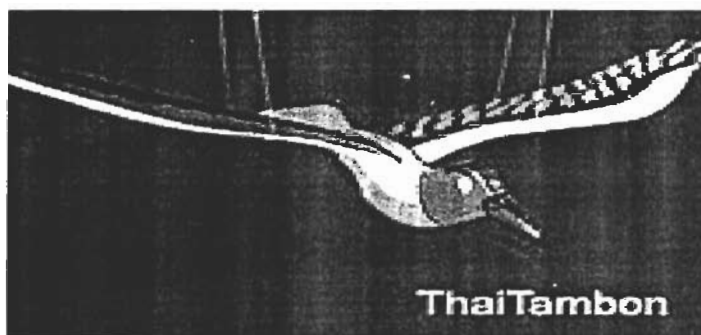
ส่วนที่ 1 องค์ความรู้ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้

ส่วนที่ 2 กระบวนการ การผลิตหัตถกรรมนกไม้

ส่วนที่ 3 วิธีการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับ องค์ความรู้ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้

หัตถกรรมนกไม้ เป็นงานฝีมือที่ทำมาจากไม้ดกแต่งเป็นรูปนกนานาชนิด และสามารถขยับปีกบินได้เวลาที่ดอกลม ซึ่งเป็นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์และเหมาะกับการให้เป็นของขวัญ เพื่อใช้ในการประดับตกแต่งบ้านเรือนและสวน เพื่อให้ดูสวยงาม และเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ดังนั้นทางสำนักงานเขตลาดพร้าวได้จัดให้หัตถกรรมนกไม้ ของชุมชนซอยโรงน้ำแข็ง อยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยมีนายกอก ทองมูล ผู้ริเริ่มการผลิตนกไม้ และเป็นประธานกลุ่มหัตถกรรมนกไม้ ในการดำเนินการผลิตนกไม้ มีแหล่งผลิตอยู่ที่บ้านเลขที่ 1/72 ชุมชนซอยโรงน้ำแข็ง หมู่ที่ 7 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

รูปที่ 4.1 หัตถกรรมนกไม้

ที่มา : www.thaitambon.com และแหล่งผลิตนกไม้

ประธานกลุ่มหัตถกรรมนกไม้คือนายกอก ทองมูล ได้ใช้ความรู้จากประสบการณ์ที่ตนมีพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับช่างไม้ และเป็นคนที่มีความชื่นชอบนกเป็นชีวิตจิตใจ พยายามค้นคว้าและสร้างสรรค์รูปแบบนกนานาชนิดเพื่อนำมาใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ซึ่งก็สามารถทำงานที่ตนชอบออกมาได้ดี และสามารถเข้าหลักเกณฑ์ของทางสำนักงานเขตลาดพร้าว จึงได้มีการจัดให้งานหัตถกรรมนกไม้ เข้าอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งปัจจุบันนี้สามารถปรับระดับ หัตถกรรมนกไม้อยู่ที่ ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับ 4 ดาว เพราะทางสำนักงานเขตแนะนำให้นายกอก ทองมูล เกี่ยวกับให้มีการปรับปรุง และพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมนกไม้อยู่ตลอดเวลา

รูปที่ 4.2 รูปผู้ริเริ่มหัตถกรรมนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

จากเดิมที่นายกอก ทองมูล ได้มีแนวความคิดที่จะผลิตนกไม้ จากการพบเห็นนกไม้โดยบังเอิญในช่วงที่เดินทางไปเชียงใหม่ได้ซื้อตัวอย่างกลับมาด้วย และได้ทดลองประดิษฐ์นกไม้ตามที่ตัวเองคิด ก็เป็นการลองผิดลองถูกในการผลิตนกไม้ พร้อมกันนั้นก็ให้หันมาทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องไม้ ที่จะนำมาใช้ในการผลิตนกไม้ ศึกษาลักษณะท่าทางต่างๆ ของนกแต่ละชนิดทั้งการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนกจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นการยืน การเกาะกิ่งไม้และการบินขึ้น-ลง และทำการศึกษาจากหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับนก และไม้ สารคดีที่เกี่ยวกับนกนานาชนิด ด้วยความมุ่งมั่นที่ต้องการสร้างงานให้มีคุณภาพอันทรงคุณค่าและสร้างผลงานให้มีจุดเด่นสวยงามและความใกล้เคียงกับธรรมชาติ

องค์ความรู้ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ของ นายกอก ทองมูล เป็นสิ่งที่เกิดจากความชอบเป็นการส่วนตัวเกี่ยวกับนกเป็นความรู้ความสามารถที่มีอยู่เดิมเกี่ยวกับเรื่องช่างไม้ รวมถึงความคิดที่จะใช้เวลาว่างในช่วงเวลาเกษียณอายุราชการในวัยชรา สร้างสรรค์ผลงานที่ทำให้สามารถสร้างรายได้ให้กับตนและครอบครัวซึ่งก็ได้ส่งผลถึงชุมชนที่ตนอาศัยอยู่คือชุมชนซอยโรงน้ำแข็ง เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร สามารถใช้ผลงานนี้ เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างรายได้ และเป็นอาชีพเสริมให้กับครอบครัวได้ ซึ่งการสร้างรายได้ โดยอาศัยภูมิปัญญาชาวบ้านในสังคมไทยยังเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับคนไทย

รูปที่ 4.3 รูปการเข้าร่วมเรียนรู้หัตถกรรมนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

องค์ความรู้ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ ของผู้ริเริ่มโครงการคือ นายกอก ทองมูล เกิดจากความสนใจในสิ่งที่ตนเองชื่นชอบและมีความอยากรู้ในสิ่งนั้นพร้อมทั้งได้ทำการทดลองสร้างผลงานจากความชอบส่วนตัวของตนเองด้วยการลองผิดลองถูกในการทำให้เกิดผลงานที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในงานนั้นๆ ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ที่เกิดขึ้นโดยตนเองเป็นผู้คิดค้นและสั่งสมความรู้นั้นอยู่กับตนเอง เมื่อมีการฝึกฝนและศึกษาความรู้ด้านอื่นๆ เป็นส่วนประกอบของผลงานแต่ละชิ้นทำให้เกิดความรู้ความชำนาญและการพัฒนาฝีมือในการประดิษฐ์ผลงานอีกทั้งยังมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรมนกไม้ เพื่อให้งานหัตถกรรมนกไม้เป็นที่ต้องการของผู้ที่พบเห็นให้เกิดความสนใจและประทับใจในผลงานที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นมาส่งผลให้เกิดรายได้โดยการนำออกจำหน่ายให้กับผู้ที่ต้องการผลงานนั้นสามารถนำไปใช้ในการประดับตกแต่งบ้านเรือนหรือเป็นของฝากของกำนัลให้กับผู้ที่ชื่นชอบต่อไป

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับ กระบวนการ การผลิตหัตถกรรมนกไม้

จากการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการ การผลิตหัตถกรรมนกไม้นั้นมีสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ควบคู่ไปพร้อมกับขั้นตอนการผลิตด้วยก็คือ วัสดุอื่นๆ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ และขั้นตอนกระบวนการ การผลิต หัตถกรรมนกไม้ รวมทั้งวิธีการใช้เครื่องมือแต่ละชนิดนั้นต้องทำอะไรและจะต้องระมัดระวังอย่างไรบ้างเพราะเครื่องมือที่ใช้แต่ละชนิดนั้นมีการใช้ที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการ การผลิตหัตถกรรมนกไม้นั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้

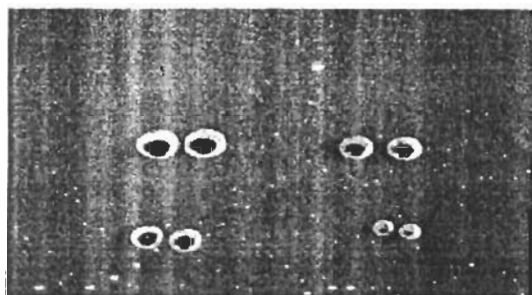
1. วัสดุที่ใช้ในการผลิตนกไม้
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตนกไม้
3. การเลือกไม้
4. การปรับแต่งหน้าไม้
5. การสร้างแบบนก

6. การเขียนแบบนก
7. การเลื่อยไม้ตามแบบ
8. การขัดเกลาแบบนก
9. การตัดปีก
10. การประกอบหางนก
11. การเก็บรายละเอียดไม้ที่มีรู
12. การทำแลคเกอร์
13. การทาสีรองพื้น
14. การวาดลวดลายตามแบบนก
15. การเลือกและการทาสี
16. การเคลือบยูนิเทน
17. การเจาะรูตามส่วนต่างๆ ของนก
18. การติดลูกตานก
19. การร้อยเอ็นนก
20. การทำให้นกบินได้
21. การเจาะรูไม้คาน
22. การประกอบเป็นตัวนก
23. การประกอบตัวนกเข้ากับไม้คาน

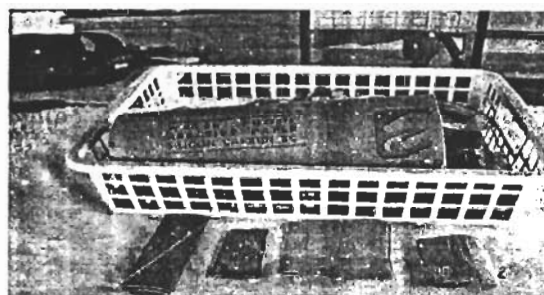
(1) วัสดุที่ใช้ในการผลิตนกไม้ ได้แก่

- 1) กระดาษแข็งหรือไม้อัด เพื่อสร้างแบบนกที่ต้องการ
- 2) ลูกดาปปลอมของนก
- 3) สีสำหรับทา
- 4) พู่กัน
- 5) แปรง
- 6) แลคเกอร์
- 7) ยูนิเทน
- 8) เส้นเอ็นขนาดเล็ก
- 9) กระดาษขาว
- 10) กระดาษทราย
- 11) ปากกา
- 12) ดินสอ
- 13) ยางลบ

- 14) ไม้บรรทัด
- 15) กาว
- 16) ดินสอพอง
- 17) ไม้คาน
- 18) ถุงมือ
- 19) ผ้าปิดจมูก

รูปที่ 4.4 รูปลูกตาปลอมของนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

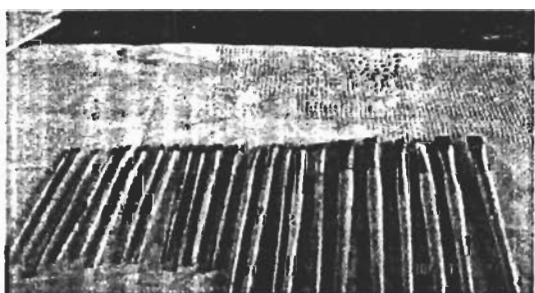
รูปที่ 4.5 รูปกระต่ายทรายขนาดต่างๆ
สำหรับขัดเกลาคิ้วนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.6 รูปวัสดุที่ใช้สำหรับการ
ทาเคลือบคิ้วนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.7 รูปสีทากนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.8 รูปฟูกันใช้ทาสี
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

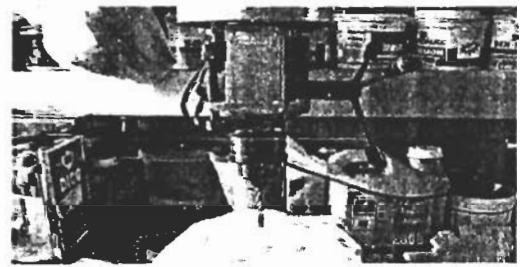
รูปที่ 4.9 รูปวัสดุที่ใช้ในการผลิตนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตนกไม้ได้แก่

- 1) เลื่อยไฟฟ้า
- 2) เลื่อยรถถัง
- 3) เลื่อยลูกหมู
- 4) เลื่อยฉลุ
- 5) เลื่อยจิ๊กซอ
- 6) แท่นสว่านเจาะ
- 7) ถังน้ำสำหรับแช่ปีกก่อนนำไปตัด
- 8) เหล็กสำหรับตัดปีก
- 9) สิว
- 10) ค้อน
- 11) ตะปู
- 12) ลวดขนาดเล็ก
- 13) ดินสอเหล็กแหลม
- 14) บุ้งตะไบ
- 15) เหล็กฉาก
- 16) กรรไกร
- 17) คัตเตอร์

รูปที่ 4.10 รูปเลื่อยรถถัง ปรับแต่งหน้าไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.11 รูปแท่นสว่านสำหรับเจาะรู
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.12 รูปเลื่อยไฟฟ้าสำหรับการ
เลื่อยไม้ตามแบบที่
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.13 รูปเลื่อยลูกหมูสำหรับการ
ขัดเกลานกไม้เบื้องต้น
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.14 รูปเหล็กสำหรับการ
ตัดปีกนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

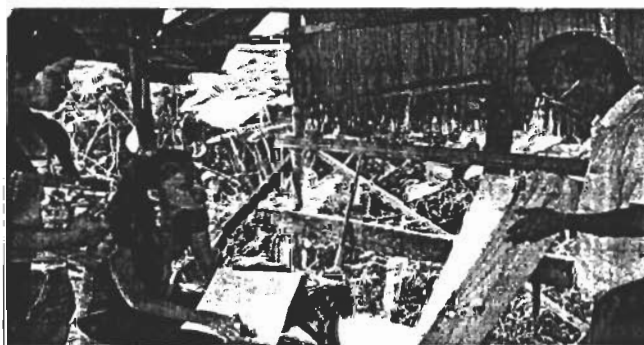
รูปที่ 4.15 รูปอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ใน
การผลิตนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(3) การเลือกไม้

การเลือกไม้ สำหรับทำนกไม้นั้น ควรเลือกไม้เบญจพรรณทุกชนิด ที่ไม่มียาง เช่น ไม้สัก ไม้ชิงชัน ไม้สน ไม้มะยม และไม้จำฉาหรือไม้รัง หากนำไม้มงคลมาทำนกไม้ก็เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับนกไม้ ได้แต่จะมีผู้สนใจเฉพาะกลุ่ม เพราะนกไม้จะมีราคาสูงตามไปด้วย ถ้าหากใช้ไม้ที่นิยมนำมาผลิต (ไม้จำฉาหรือไม้รัง) ก็จะทำให้สามารถสร้างกลุ่มผู้ที่สนใจนกไม้ ได้ทั่วไป จะไม่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างรายได้มากขึ้นตามไปด้วย

ในการเลือกไม้นั้นต้องคำนึงถึงความหนาของไม้เพื่อให้เหมาะสมกับส่วนต่างๆ ที่จะทำนกไม้ เพราะการทำนกไม้นั้น มีจุดที่สำคัญที่สุดก็คือ น้ำหนักของไม้แต่ละส่วน ถ้าหากได้น้ำหนักที่ไม่เหมาะสมจะทำให้นกไม้ไม่สามารถบินได้ การเลือกไม้เพื่อทำนกไม้สามารถจำแนกตามส่วนต่างๆ ของนกไม้ เป็น 3 ส่วนได้แก่

- 1) ส่วนของตัวนกนั้น จะต้องเลือกไม้ที่มีความหนากว่าไม้ที่จะทำ ปีกนก หลังจากที่ได้ทำการปรับแต่งแล้ว จะมีความหนาประมาณ 5 - 7 มม.
- 2) ส่วนของหางนกต้องเลือกไม้ที่มีความหนาเท่าตัวนกหรือเป็นชั้นเดียวกับที่จะทำตัวนก หลังจากที่ได้ทำการปรับแต่งแล้ว จะมีความหนาประมาณ 4 - 6 มม.
- 3) ส่วนของปีกนก ก็จะมีมีความหนาประมาณ 3 - 5 มม. ความยาวปีกนก จะวัดจากความยาวของหัวนก จรดหางนก

รูปที่ 4.16 รูปการเลือกไม้ สำหรับผลิตนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(4) การปรับแต่งหน้าไม้

การปรับแต่งหน้าไม้นั้น เป็นการทำเพื่อจะกำจัดเสี้ยนไม้ในเบื้องต้น ก่อนที่จะดำเนินการขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับแต่งหน้าไม้ ในแต่ละด้านเท่าๆ กัน การดำเนินการปรับแต่งหน้าไม้ที่ถูกต้องนั้นต้องปรับแต่งไปตามแนวของลายบนแผ่นไม้โดยใช้เลื่อยรถถึงสำหรับการปรับแต่งหน้าไม้ซึ่งจะสามารถปรับแต่งได้ที่ละครั้งหนึ่งของแผ่นไม้เท่านั้น ต้องทำการเดินเลื่อยรถถึงไปในทิศทางที่ตื้นถนัด เพราะเป็นไปตามขนาดของเลื่อยรถถึง และจะต้องทำการปรับแต่งหน้าไม้ทั้งสองด้านของแผ่นไม้นั้นต้องให้เท่าๆ กันทั้งสองด้าน อีกทั้งยังต้องทำการปรับแต่งหน้าไม้ทำไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าหากแผ่นไม้หนึ่งแผ่นนั้นทำการปรับแต่งด้านซ้าย 2 รอบ ต้องทำการปรับแต่งด้านขวา 2 รอบ เช่นกันทำเหมือนกันทั้งด้านบน และด้านล่างของแผ่นไม้

หากทำการปรับแต่งหน้าไม้ไม่เท่ากัน จะเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ เพราะจะทำให้นกไม้บินไม่ได้ เมื่อทำการประกอบเป็นตัวนกไม้สำเร็จรูป เนื่องจากไม้จะมีน้ำหนักที่ไม่เท่ากันซึ่งการทำให้นกไม้บินได้นั้นเป็นจุดเด่นของงานหัตถกรรมนกไม้ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับขั้นตอนนี้ให้มากที่สุด

รูปที่ 4.17 รูปการปรับแต่งหน้าไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(5) การสร้างแบบนก

การสร้างแบบนก เป็นการนำกระดาษแข็ง หรือไม้อัดมาทำเป็นโครงสร้างของนกแต่ละประเภทก่อนที่จะเขียนลงบนไม้ที่นำมาทำนกไม้เพื่อความสะดวกในการแก้ไขงานผลิตนกไม้สามารถทำการสร้างแบบนกตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

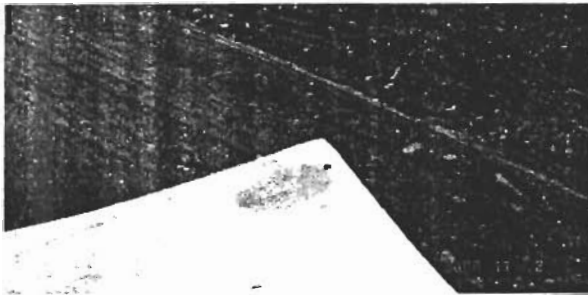
- 1) วาดรูปนก ตามที่ต้องการ ลงบนกระดาษแข็ง หรือไม้อัด ในการที่จะสร้างแบบนก แต่ละแบบต้องสร้างทั้งหมด 3 ส่วน คือ ตัวนก หางนก และปีกนก
- 2) ทำการตัดแบบนก ที่สร้างขึ้นมาจากทั้ง 3 ส่วน ของนกไม้แต่ละแบบ
- 3) ทำการเจาะรู เพื่อที่จะใช้สำหรับเป็นสัญลักษณ์ ในการร้อยเอ็นบนส่วนต่างๆ ของแบบนก ที่ได้ตัดไว้แล้ว
- 4) ทำการเจาะรู 1 จุดบนส่วนต่างๆ ของแบบนกที่ตัดไว้แล้ว เพื่อที่จะทำเป็นตำแหน่งที่ใช้ลวดร้อยสำหรับการจัดเก็บ

5) นำลวดมาร้อยส่วนต่างๆ ของแบบนก แต่ละชิ้นส่วน ที่เจาะรูไว้แล้ว เพื่อ
 ง่ายต่อการจัดเก็บแบบนกแต่ละตัวเป็นชุดๆ

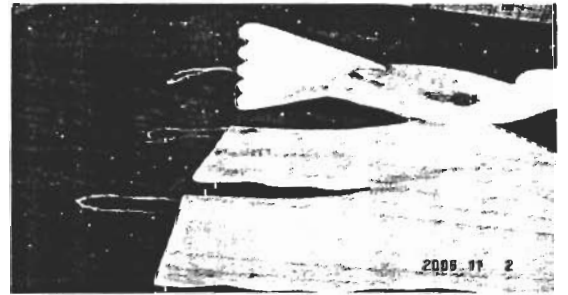
6) ทำการร้อยลวด รวมส่วนต่างๆ ของแบบนก แต่ละชนิด เป็นชุดๆ เพื่อ
 ความสะดวกในการนำมาเขียนแบบนก

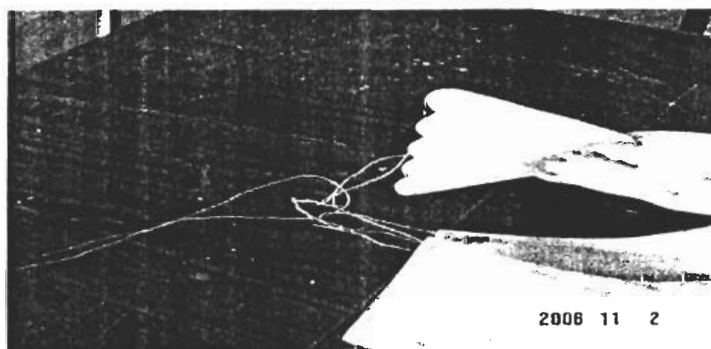
รูปที่ 4.18 รูปแบบนก ที่สร้างจาก กระดาษแข็งหรือไม้อัด
 ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.19 รูปการเจาะรูสำหรับร้อยลวดแบบนก
 ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.20 รูปการร้อยลวดแบบนกแต่ละส่วน
 ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.21 รูปการร้อยรวมแบบนกเพื่อจัดเก็บเป็นชุดๆ
 ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(6) การเขียนแบบนก

การเขียนแบบนก เป็นขั้นตอนที่ต้องนำแบบนกที่สร้างแล้ว มาลอกลายลงบนแผ่นไม้ที่ได้ทำการปรับแต่งหน้าไม้แล้วตามส่วนต่างๆ ของนก เพื่อให้ได้แบบนกตามที่ต้องการสามารถดำเนินการเขียนแบบนก ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) นำแบบนก ที่สร้างไว้แล้ว นำมาวางบนไม้ที่ปรับแต่งหน้าไม้แล้ว ตามส่วนต่างๆ ของนกไม้ทั้งหมด 3 ส่วน คือ ตัวนก หางนก และปีกนก
- 2) ทำการลอกลาย ลงบนไม้ที่ปรับแต่งหน้าไม้ โดยการใช้ดินสอ ลากเส้นตามแบบนกที่สร้างตามส่วนต่างๆ ของนกไม้ ในการลอกลายนกลงบนไม้ที่ทำตัวนก และหางนก จะต้องใช้ไม้ขนาดเดียวกัน ส่วนปีกนกจะทำการลอกลายเพียงปีกเดียว
- 3) นำดินสอเหล็กแหลม เจาะรูเบาๆ ตามแบบที่ได้ลอกลายเรียบร้อยแล้ว เพื่อทำเป็นสัญลักษณ์ที่จะใช้เป็นจุดร้อยเอ็น ในขั้นตอนของการประกอบเป็นนกไม้ที่เสร็จสมบูรณ์
- 4) นำแผ่นไม้ที่ลอกลาย ปีกนก เรียบร้อยแล้ว ลากเส้นแบ่งครึ่งแผ่นไม้ ที่จะต้องใช้ทำปีกนกไม้โดยการใช้เหล็กฉากเป็นตัวช่วยในการลากเส้นแบ่งครึ่งเพื่อให้ได้ฉาก

รูปที่ 4.22 รูปการเขียนแบบนกลงบนแผ่นไม้ที่ปรับแต่งหน้าไม้แล้ว
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(7) การเลื่อยไม้ตามแบบ

สำหรับการเลื่อยไม้ตามแบบนี้สามารถดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

- 1) ในการเลื่อย ตัวนกไม้ นั้น จะทำการเลื่อยจากส่วนที่ถนัด แต่ต้องคำนึงถึงการจับ หรือยึดไม้ที่จะเลื่อยส่วนต่างๆ ต่อด้วยว่าจะยุ่งยากหรือไม่ ส่วนมากจะทำการเลื่อยในส่วนที่มีรายละเอียดที่ต้องระวังมากที่สุด เช่น ขานก เพราะจะหักง่าย
- 2) ส่วนหางนก จะเลื่อยง่าย เพราะมีรายละเอียดน้อยจะเป็นเพียงรอยยักตามรูปแบบของหางนกทั่วๆ ไป
- 3) ส่วนปีกนก จะแตกต่างจากส่วนอื่นๆ โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1) ทำการเลื่อยแผ่นไม้ตามเส้นที่ได้ทำการแบ่งครึ่งไว้
 - 3.2) นำแผ่นไม้ทั้งสองแผ่นประกบเข้ากัน โดยให้นำแผ่นไม้ที่ได้ทำการลอกลายวางไว้ด้านบนและหันด้านที่ลอกลายขึ้น แล้วตอกตะปูติดกัน

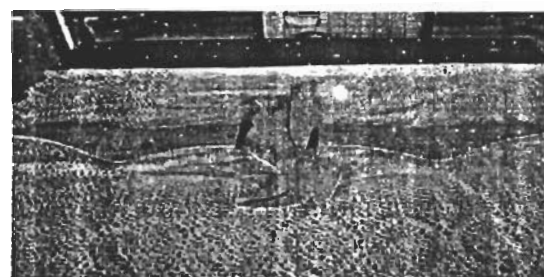
3.3) ทำการเลื่อยปีกนกที่ได้ทั้งสองแผ่นพร้อมกัน ตามลายที่ได้ลอกไว้แล้ว และในการเลื่อยปีกนกพร้อมกัน เพื่อเป็นการป้องกันความแตกต่าง ของปีกนก หากทำการเลื่อยทีละปีกและจะทำให้น้ำหนักของปีกนกไม่เท่ากันด้วยในการเลื่อยปีกนกต้องระมัดระวังให้มากที่สุดเพราะเป็นส่วนที่เสียหายได้ง่ายมาก

รูปที่ 4.23 รูปการเลื่อยแผ่นไม้ สำหรับทำปีกนก
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.24 รูปการเลื่อยไม้ ตามแบบที่ได้เขียนไว้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.25 รูปตัวนกที่เลื่อยแล้ว ก่อนขัดเกลา
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(8) การขัดเกลาแบบนก

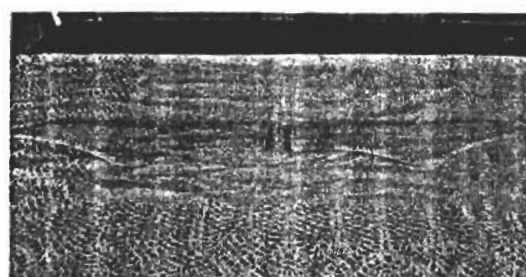
การขัดเกลาแบบนกจะทำหลังจากที่มีการเลื่อยส่วนต่างๆ ของนกไม้เสร็จแล้ว ก็ต้องนำมาขัดเกลา เพื่อลบเหลี่ยมต่างๆ และทำให้ได้สัดส่วนมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนการขัดเกลานี้ จะต้องทำการขัดเกลาในแต่ละส่วนเท่าๆ กัน เช่น หากขัดเกลาปีกนกด้านบน 2 รอบ ก็จะต้องทำการขัดเกลาด้านล่าง 2 รอบ เช่นกัน เพราะต้องคำนึงถึงน้ำหนักในแต่ละส่วนของนกไม้ เป็นเรื่องที่สำคัญ จะได้ไม่เกิดปัญหา เมื่อประกอบเสร็จแล้ว นกไม้ไม่สามารถบินได้ ในขั้นตอนการขัดเกลาก็ต้องมีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ตามลำดับดังนี้

- 1) นำดินสอ ลากเส้นแบ่งส่วนตามขอบด้านข้าง ด้านบนและด้านล่างของปีกนกทำไว้ด้านละสองเส้น
- 2) ใช้เลื่อยลูกหมู ลบเหลี่ยมส่วนต่างๆ ของนกไม้ในเบื้องต้นก่อน
- 3) ใช้เลื่อยจิกขอ ขัดเกลาในส่วนที่ละเอียด หลังจากใช้เลื่อยลูกหมู
- 4) ใช้กระดาษทรายหยาบ ขัดเกลาให้เรียบอีกรอบ เพื่อให้เส้นไม้หมด

5) ใช้กระดาษทรายละเอียดขัดเกลารอบ เพื่อให้เห็นไม้หมดไป

รูปที่ 4.26 รูปการลากเส้นแบ่งไม้
ก่อนทำการขัดเงา
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.27 รูปปีกนกที่ผ่านการขัดเงา
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.28 รูปการขัดเกลานกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

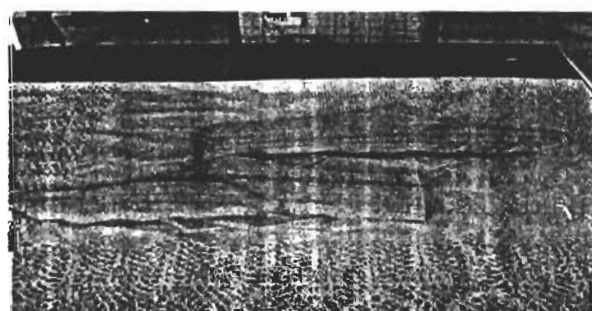

รูปที่ 4.29 รูปนกผ่านการขัดเงาแล้ว
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(9) การตัดปีกนก

การตัดปีกนก ในการตัดปีกนกจะทำให้ปีกนก มีลักษณะโค้งงอขึ้นบริเวณช่วงกลางปีก ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้ปีกไม้บินได้ การตัดปีกนกดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) นำปีกนกที่ผ่านการขัดเงาโดยเลื่อยลูกหมูไปแช่น้ำ 1 คืน
- 2) นำปีกนกที่ผ่านการแช่น้ำ 1 คืนแล้ว ใส่เข้าที่เหล็กตัดปีกนก
- 3) นำปีกนกที่ใส่เหล็กตัด ออกตากแดด
- 4) ตากแดดให้แห้งสนิท ใช้เวลาประมาณ 1 - 2 วัน

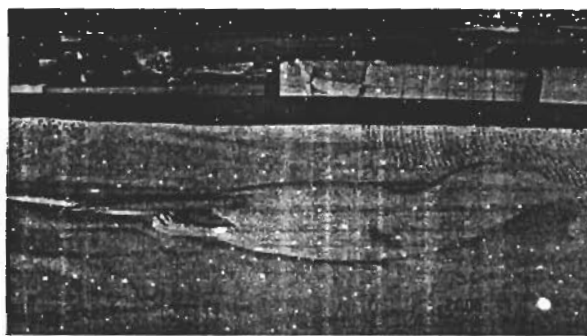
รูปที่ 4.30 รูปปีกนกผ่านการตัดปีกแล้ว
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(10) การประกอบหางนก

การประกอบหางนก จะดำเนินการหลังจากที่ผ่าน การขัดเกลาผิวไม้เรียบร้อยแล้ว
แล้วนั้นในขั้นตอนการประกอบหางนกมีการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ตามลำดับดังนี้

- 1) ทำการทากาวที่หางนก เพื่อจะประกอบเข้ากับตัวนก
- 2) นำหางนกที่ทากาวแล้ว ประกอบเข้ากับตัวนกในส่วนที่เป็นหางนก
- 3) นำกาวผสมกับซีล้อย เพื่อเป็นการเชื่อมต่อหางนกกับตัวนก
- 4) นำกระดาษทรายละเอียด ขัดบริเวณที่เชื่อมต่อระหว่างหางนก ตัวนก

เพื่อให้ผิวเนียนเป็นเนื้อเดียวกัน

รูปที่ 4.31 รูปการประกอบหางนก
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(11) การเก็บรายละเอียดไม้ที่มีรู

ในขั้นตอนการเก็บรายละเอียดไม้ที่มีรูนั้น จะต้องมีการนำส่วนผสมต่างๆ ของ
กาวและซีล้อยเป็นตัวช่วยในการเก็บรายละเอียดของขั้นตอนนี้ มีดังนี้

- 1) นำกาวผสมซีล้อยปิดรูต่างๆ ตามเนื้อไม้ที่ชำรุด
- 2) ปลอยทิ้งไว้ให้แห้งสนิท
- 3) นำกระดาษทรายละเอียดขัดให้เรียบร้อย

รูปที่ 4.32 รูปการตกแต่งไม้ที่เป็นรู
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(12) การทาแลคเกอร์

ในขั้นตอนการทาแลคเกอร์ ต้องทาด้วยน้ำหนักรของแปรงที่สม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการจับตัวเป็นก้อน การทาแลคเกอร์มีรายละเอียดดังนี้

- 1) นำแลคเกอร์ทาส่วนต่างๆ ของนกไม้ทั้งตัวนก และปีกนก 2 ปีก
- 2) ปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งสนิท
- 3) นำกระดาษทรายละเอียดขัดให้เรียบร้อย เพื่อขจัดเส้นที่โพลขึ้นมา

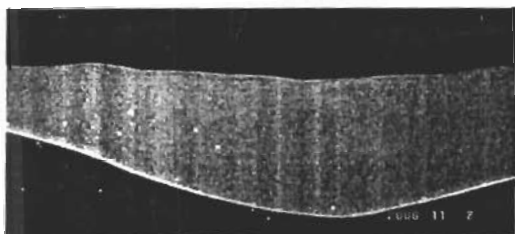

รูปที่ 4.33 รูปนกไม้ที่ทาแลคเกอร์
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

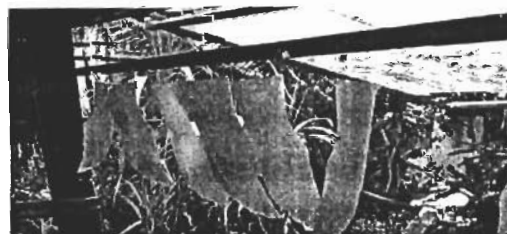
(13) การทารองพื้น

การทารองพื้นจะเป็นการทา เพื่อป้องกันการให้สีที่ต้องการให้เห็นบนตัวนกไม้ ระหว่างที่ทำการทารองพื้นนั้นต้องระมัดระวังในการลงสีรองพื้นด้วย ตามลำดับดังนี้

- 1) นำสีขาวทาลงบนส่วนต่างๆ ของนกไม้ทั้งตัวนก และปีกนก 2 ปีก
- 2) ปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งสนิท

รูปที่ 4.34 รูปการทารองพื้น
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.35 รูปปีกนกที่ทารองพื้น
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(14) การวาดลวดลายตามแบบนก

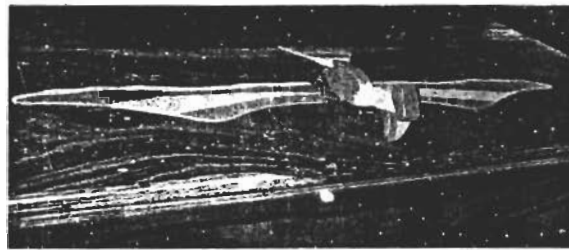
การวาดลวดลายตามแบบนกในขั้นตอนนี้จะดำเนินการหลังจากที่ผ่าน การทารองพื้นนั้นเรียบร้อยแล้ว การวาดลวดลายลงบนนกไม้ เป็นการกำหนดว่าจะทาสีใดบ้างตามส่วนต่างๆ ของนกไม้เพื่อให้นกไม้ตัวนั้นได้รูปแบบของสีที่ต้องการได้การวาดลวดลายตามแบบนก หากชำนาญอาจลงสีตามที่ต้องการได้ทันที ซึ่งสามารถลำดับได้ดังนี้

- 1) นำดินสอวาดลวดลายที่จะทำการทาสีบนตัวนก และหางนก
- 2) นำดินสอวาดลวดลายที่จะทำการทาสีบนปีกนกทั้งสองปีก

(15) การเลือกและการทาสี

การเลือกทาสี ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่มีความสำคัญขั้นตอนหนึ่ง ที่จะต้องใช้ความปราณีตและความมีศิลปะเฉพาะตัวในการที่จะทาสีลงบนนกไม้แต่ละตัวเพราะการทาสีต่างๆ ลงบนนกไม้แต่ละตัวนั้น ซึ่งสามารถที่จะทำให้เกิดความสนใจให้กับผู้ที่พบเห็นเกิดความรู้สึกต้องตาต้องใจในผลิตภัณฑ์นกไม้ได้ในระดับหนึ่ง ในส่วนของขั้นตอนการทาสีนี้มีลำดับดังนี้

- 1) ทำการทาสีต่างๆ ตามลวดลายที่วาดไว้ ดังที่ได้เลือกแบบนกไม้แล้ว
- 2) ทิ้งไว้ให้สีที่ทาในส่วนต่างๆ ของนกไม้ แห้งสนิท

รูปที่ 4.36 รูปนกไม้ที่ทาสี
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(16) การเคลือบยูนิเทน

การเคลือบยูนิเทน เป็นขั้นตอนที่ต้องระมัดระวัง และต้องทำด้วยความรวดเร็ว เพราะหากทาเคลือบยูนิเทนด้วยน้ำหนักรองแปรงที่ลงไม่เสมอกันอาจทำให้ยูนิเทนเป็นเม็ดๆ ซึ่งอาจจะทำให้ผิวของสีที่ทาลงบนนกไม้ เป็นรอยขรุขระไม่เนียนเรียบ และให้ไว้ระดับที่สวยงาม การทาเคลือบยูนิเทนสามารถลำดับได้ดังนี้

- 1) ทำการทาเคลือบยูนิเทน ลงบนนกไม้ที่ทาสีเรียบร้อยแล้ว
- 2) ทิ้งไว้ให้แห้งสนิท
- 3) ทำการเคลือบยูนิเทน เป็นรอบที่สองของนกไม้
- 4) ทิ้งไว้ให้แห้งสนิท อาจจะต้องทิ้งไว้ข้ามคืนเพื่อให้แห้งที่สุด

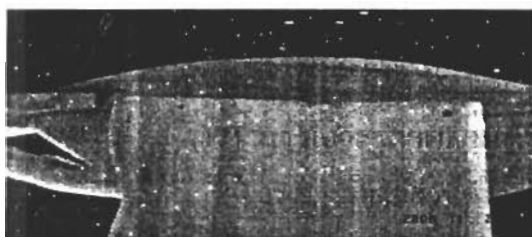

รูปที่ 4.37 รูปนกไม้ที่ทำการเคลือบยูนิเทน
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(17) การเจาะรูตามส่วนต่าง ๆ ของนก

การเจาะรูตามส่วนต่าง ๆ ของนกไม้ นั้น เป็นขั้นตอนที่ต้องระมัดระวัง และต้องอาศัยความแม่นยำมากที่สุด เพราะต้องทำการเจาะรูตามส่วนต่าง ๆ ของตัวนก เพื่อทำการร้อยเอ็น ซึ่งต้องมีความพลาดได้ไม่ควรเกินสองครั้งต่อส่วนต่าง ๆ ของนกไม้ และจะทำให้นกไม้ นั้นมีจุดตำหนิน้อยที่สุด สามารถดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) ทำการหาจุดที่เคยทำตำหนิไว้ตั้งแต่ขั้นเขียนแบบนก
- 2) นำตัวนกเข้าแท่นเจาะรูตามรอยที่ได้จุดไว้
- 3) ทำการเจาะรูสำหรับใส่ลูกตานก
- 4) การเจาะรูปีกนก จะต้องนำปีกอีกด้านมาประกบกัน
- 5) ทำสัญลักษณ์ บนปีกนกอีกด้าน เพื่อที่จะทำการเจาะรู เพราะปีกนกจะทำสัญลักษณ์ไว้เพียงปีกเดียวในขั้นตอนการเขียนแบบ

รูปที่ 4.38 รูปที่ทำการร้อยเพื่อเจาะรูในการประกบตัวนกเข้ากับปีกนก
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.39 รูปหารอยเจาะรูเดิมของปีกนก
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.40 รูปประกบปีกอีกด้านเพื่อเจาะรู
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.41 รูปการเจาะรูส่วนต่างๆ
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(18) การติดลูกตานก

การติดลูกตานกไม้ ต้องทำการเลือกขนาดของลูกตานกให้เหมาะกับ ตัวนกไม้ เพื่อความสวยงามเมื่อประกอบเป็นตัวนกไม้ที่สมบูรณ์ มีลำดับดังนี้

- 1) นำสีที่ใกล้เคียงกับสีที่ทำบนตัวนกทาลงบนเบ้าตานกที่เจาะรูไว้
- 2) ทิ้งไว้ให้แห้ง

- 3) ทากาวที่เบ้าดานกเมื่อสีแห้ง
- 4) นำลูกดานกที่ได้เลือกไว้ ใส่ลงบนเบ้าดานก
- 5) กดทับลูกดานกที่ใส่ลงบนเบ้าดานกให้แน่นสนิท
- 6) ทิ้งไว้ให้กาวแห้งสนิท

รูปที่ 4.42 รูปการใส่ลูกดานก
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(19) การร้อยเอ็นนก

การร้อยเอ็นนก ต้องใช้ความอดทนและใจเย็นให้มากที่สุด เพราะกว่าจะได้จุดที่ทำการร้อยเอ็นนั้นต้องทำการกระยะของจุดที่จะทำการร้อยเอ็นโดยทำการเริ่มหาจุดการร้อยเอ็นจากจุดที่เคยทำดำหนิไว้ตั้งแต่ขั้นของการเขียนแบบและทำการเจาะรูไว้แล้ว สามารถดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) นำเอ็นร้อยปีกข้างใดข้างหนึ่งจากด้านล่างขึ้นด้านบน
- 2) เมื่อร้อยปีกหนึ่งปีกแล้ว นำเอ็นร้อยตัวนกตามที่เจาะรูไว้
- 3) นำเอ็นที่ร้อย ตัวนกแล้ว ร้อยปีก อีกด้าน เข้าด้วยกัน โดยที่ปลายของเอ็นซึ่งจะอยู่ด้านล่างของปีกที่สองที่ทำการร้อยเข้าไป
- 4) ทำการผูกปลายเอ็นเพียงลวมๆ เพื่อให้สามารถแก้ไขได้

รูปที่ 4.43 รูปการร้อยเอ็นนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(20) การทำให้นกบินได้

การทำให้นกบินได้นั้น จะเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้สมาธิและความอดทนมากที่สุด เพราะกว่าจะหาจุดที่ทำให้ปีกนกไม้ขับบินได้นั้นต้องทำการชั่งน้ำหนักด้วยความละเอียดอ่อน นกไม้บางตัวต้องใช้เวลาทั้งวันถึงจะทำให้บินได้ มีลำดับ ดังนี้

- 1) นำเส้นยางสีดำใส่ไว้ที่ปีกนกทั้งสองข้าง
- 2) นำเชือกป่านสีขาวคล้องปีกทั้งสองข้างไว้ด้านในของยางสีดำ
- 3) ใช้เชือกป่านสีขาวนั้น ยกปีกนก ทั้งสองข้างขึ้น เพื่อให้เห็นว่า ปีกนก สามารถขยับปีกบินเองได้เมื่อต้องลม
- 4) นำเข้าแท่นเจาะรู สำหรับทำการร้อยเอ็นกับคานไม้

รูปที่ 4.44 รูปการใส่ยางที่ปีกนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.45 รูปการหาจุดที่ปีกนกไม้
เพื่อให้นกไม้บินได้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(21) การเจาะรูไม้คาน

การเจาะรูไม้คานเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกับการหาจุดการบินของปีก มีดังนี้

- 1) เมื่อได้จุดการบิน ของปีกนกไม้แล้ว จะนำไม้คานมาทาบกับเชือกป่านสีขาว เพื่อหาจุดสำหรับการเจาะรูไม้คาน
- 2) นำไม้คานเข้าแท่นเจาะรู สำหรับการร้อยเอ็น

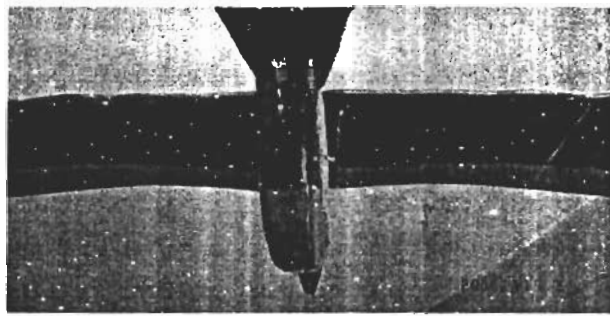

รูปที่ 4.46 รูปการหาจุดสำหรับเจาะรูไม้คาน
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(22) การประกอบเป็นตัวนก

การประกอบเป็นตัวนกนั้น เป็นการร้อยเอ็นส่วนต่างๆ ของนกไม้ เพื่อเข้าเป็นรูปร่างของนกไม้โดยทำการผูกมัดและเก็บเอ็นตามจุดต่างๆ สามารถดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) เมื่อได้รายละเอียดในจุดต่างๆ จะทำการถอดเอ็นที่ร้อยออกทั้งหมด
- 2) นำส่วนต่างๆ เข้าที่แท่นเจาะรูเพื่อทำการเจาะรูที่ถูกต้อง
- 3) ทำการร้อยเอ็นระหว่างตัวนก เข้ากับปีกนกทั้งสองข้าง
- 4) ทำการเก็บเอ็นที่ร้อยแล้ว โดยผูกให้แน่นและเก็บปลายด้วยไฟเซ็ค

รูปที่ 4.47 รูปการประกอบเป็นตัวนก และการเก็บเส้นเอ็นที่ร้อย
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

(23) การประกอบตัวนกเข้ากับไม้คาน

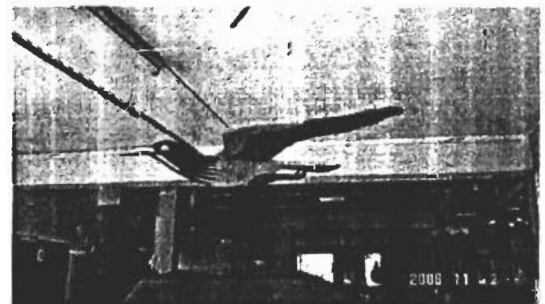
การประกอบตัวนกเข้ากับไม้คาน จะเป็นกระบวนการขั้นสุดท้าย ของการผลิตหัตถกรรมนกไม้ สามารถดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 1) ทำการร้อยเอ็นเข้ากับปีกนกทั้งสองข้าง
- 2) ทำการโยงเอ็นที่ร้อยจากปีกทั้งสองข้างผูกเข้ากับไม้คาน
- 3) ทำการทากาวที่ส่วนปลายแหลมของไม้จิ้มฟัน
- 4) นำปลายแหลมของ ไม้จิ้มฟัน จิ้มลงตามจุดต่างๆ ที่ร้อยเอ็นแล้ว โดย

ทำการหักปลายไม้จิ้มฟันไว้ตามรูที่ร้อยเอ็น เพื่อที่จะเป็นการล็อกเอ็นให้คงที่ และจะทำให้ให้นกไม้นั้นสามารถบินได้ทันที เมื่อยามที่ต้องลม

รูปที่ 4.48 รูปการร้อยนกเข้ากับไม้คาน
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

รูปที่ 4.49 รูปนกไม้ที่สำเร็จ
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

ส่วนที่ 3 ผลการวิจัย วิธีการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้

วิธีการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การสอนภาคทฤษฎี เพื่อให้รู้จักส่วนต่างๆ ของนกไม้ รวมทั้งวัสดุต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวิธีการใช้เครื่องมือ รวมถึงเคล็ดลับต่างๆ ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ ที่ทำการสอนภาคทฤษฎีนี้ นายกอก ทองมูล ได้ให้ความรู้ในส่วนต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตหัตถกรรมนกไม้ และได้เปิดโอกาสให้มีการซักถามข้อสงสัยต่างๆ ที่ได้สอนไปแล้ว ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติจริง รวมทั้งการบอกถึงข้อควรระวัง ในการใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนนั้นได้มีความรู้เกี่ยวกับ อุปกรณ์ที่ตนจะใช้ และรู้จักการระมัดระวังตัวเอง เมื่อได้ลงมือปฏิบัติจริง ในการเรียนภาคทฤษฎีนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาเรียนในช่วงเช้าประมาณ 9.30 - 13.30 น. ของวันแรก ที่ได้เข้าเรียนการผลิตหัตถกรรมนกไม้

ในการนี้ผู้สอนก็ได้ทำการสอนเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมนกไม้ด้วยว่าจะต้องมีขั้นตอนอย่างไร และต้องใช้ระยะเวลานานแค่ไหนในการทำแต่ละขั้นตอน พร้อมทั้งชี้แนะด้วยว่าในขั้นตอนใดบ้าง ที่ต้องใช้ความเร็วมากน้อยเพียงใด ในขั้นตอนใดที่ต้องระมัดระวังมากที่สุด และมีขั้นตอนใดบ้างที่ต้องใช้สมาธิ และความอดทนมากที่สุด จึงจะได้ผลงานออกมาเป็นที่ประทับใจ

ถึงจะยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง แต่ก็พอที่จะมองภาพออกได้ว่า การทำหัตถกรรมนกไม้นั้นก็ไม่ใช่ว่าจะง่ายและไม่ใช่ว่าจะยากนัก แต่สิ่งสำคัญอยู่ที่ความชอบของผู้เรียนมากกว่า เพราะการทำหัตถกรรมนกไม้ มีขั้นตอนมากพอสมควร และต้องมีความอดทนสูงมาก นายกอก ทองมูลบอกว่าบางคนเข้ามาก็ไม่สู้แล้ว เพราะเห็นว่า มีขั้นตอนการทำที่ยุ่งยากมาก กว่าจะได้แต่ละตัวก็ต้องใช้เวลาในการทำมากๆ จึงทำให้ไม่ค่อยมีใครอยากจะมาเรียน ทำหัตถกรรมนกไม้ด้วยเหตุนี้ทำให้ขาดแคลนผู้สืบทอด

รูปที่ 4.50 รูปการเข้าร่วมเรียนรู้หัตถกรรมนกไม้
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้

2. การสอนภาคปฏิบัติ เพื่อจะให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ในการนี้นายกอก ทองมูลให้ผู้วิจัยดำเนินการในขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมนกไม้ในช่วงบ่ายโดยเริ่มเรียนตั้งแต่การแบ่งประเภทไม้ว่า ไม้ขนาดเท่าใดสำหรับใช้ทำส่วนต่างๆ ของนกไม้แล้วทำการเลื่อยปรับแต่งหน้าไม้

ก่อนทำการเขียนแบบในช่วงของการปรับแต่งหน้าไม้ต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพราะอุปกรณ์ที่ใช้มีความคมมาก จากนั้นทำการเขียนแบบลงบนไม้ที่ทำการปรับแต่งหน้าไม้แล้ว แต่ในขั้นการเขียนแบบนี้นายกอก ทองมูล ได้สร้างแบบนกประเภทต่างๆ ไว้แล้ว จึงนำมาลอกลายลงบนไม้ได้เลย จากนั้นก็ทำการเลื่อยแบ่งแผ่นไม้สำหรับทำปีกนก และทำการดัดตะปูประกบปีกทั้งสองติดกัน จากนั้นก็นำไปเลื่อยตามส่วนต่างๆ ที่ทำการเขียนแบบไว้ ทำการแบ่งเนื้อไม้ตามสันไม้ในทุกส่วนของนกไม้ หลังจากทำการแบ่งแล้วก็จะนำนกไม้ ที่ได้มาขัดเกลารูปแบบหยาบหรือขัดเกลารูปเบื้องต้นด้วยการใช้เลื่อยลูกหมู แล้วจึงนำปีกนกไปแช่น้ำ 1 คืน และนำออกตากแดดให้แห้งใช้ ซึ่งจะใช้เวลาในการทำประมาณ 1 - 2 วัน ในช่วงที่รอปีกนกไม้แห้ง จึงจะทำการขัดตัวนก และหางนกให้ผิวเนียนเรียบก่อนด้วยกระดาษทราย (นายกอก ทองมูล เตือนว่าในการทำนกไม้หากอากาศชื้นเกินไปไม่สามารถทำได้ เพราะต้องอาศัยแดดในการทำงานในขั้นตอนต่างๆ ด้วย) เมื่อปีกแห้งสนิทก็จะนำมาขัดให้ผิวเนียนเรียบด้วยกระดาษทราย และนำหางนกติดเข้ากับตัวนกให้เรียบร้อยแล้วจึงนำส่วนต่างๆ นำมาทาแลคเกอร์แล้ว ทิ้งไว้ให้แห้งสนิท จากนั้นนำกระดาษทรายละเอียดขัดอีกรอบเพื่อกำจัดเสี้ยนไม้ แล้วนำมาทารองพื้นด้วยสีขาวทุกส่วนทิ้งไว้ให้แห้งสนิท เสร็จแล้วนำมาวาดลวดลายบนส่วนต่างๆ ของนกไม้แล้วจึงนำมาทาสีตามที่วาดลวดลายไว้ และทิ้งไว้ให้แห้งสนิท แล้วนำมาทาเคลือบด้วยยูนิเทนแล้วทิ้งให้แห้งสนิทและนำมาเคลือบยูนิเทนอีกรอบ ปล่อยให้แห้งสนิทแล้วจะได้นกไม้ 1 คู่ แล้วนำมาเจาะรูตามส่วนต่างๆ ที่ได้ทำสัญลักษณ์ไว้ ในช่วงที่เขียนแบบนก ทำการร้อยเอ็นระหว่างตัวนกกับปีกนก จากนั้นทำการหาจุดสำหรับการร้อยเอ็นเพื่อให้ปีกนกไม้บินได้เองเมื่อต้องลม เมื่อได้จุดแล้วนำไม้คานมาหาจุดเพื่อเจาะรูร้อยเอ็น เมื่อได้จุดร้อยเอ็นทุกส่วนแล้วนำเอ็นมาร้อยส่วนต่างๆ เพื่อทำการประกอบเป็นตัวนกไม้ นำไปแขวนในจุดที่ทำให้นกไม้สามารถขยับปีกบินได้ เป็นอันเสร็จขั้นตอนการผลิตหัตถกรรมนกไม้

รูปที่ 4.51 รูปการเข้าร่วมเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ
ที่มา : แหล่งผลิตนกไม้